

**รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงทุจริต**

เทศบาลนครเชียงใหม่

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

การทุจริตในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากดัชนีภาพลักษณ์ คอรัปชัน (Corruption Perceptions index : CPI) ในช่วงที่ผ่านมา ค่าคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าครึ่งมาตลอดส่งผลถึงภาพลักษณ์และดัชนีความเชื่อมั่นต่อต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย และจากยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอรัปชัน (CPI) ของประเทศไทยสูงกว่าร้อยละ ๕๐ และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์การประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐยกระดับให้โปร่งใส และต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาคดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ขัดกันหรือการ ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ผ่านกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการให้ความรู้ตาม คู่มือประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงาน

การมีผลประโยชน์ขัดกัน หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมถือเป็นการทุจริตคอรัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทาง การเงิน คุณภาพ การให้บริการและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคต ตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิด โดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริต หรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพุดติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อ การพัฒนาประเทศ

การวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ

๑. แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังคงพบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่สร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสการทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะ การทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจในบางครั้งพบบริษัท/ห้างร้านมีการให้ สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อตนเองได้รับสิทธิ์ในการดำเนินงานโครงการของรัฐนั้น

๕. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจน ถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๕. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

๖. มีค่านิยมและทัศนคติที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นการยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งการงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีค่านิยมผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องธรรมดา

หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้ การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผล การปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการ สูญเสีย และ โอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการระดมการความเสี่ยงเหล่านั้น อย่างเป็นระบบโดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของ องค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงกำหนด แนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่ จึงได้จัดทำประเมินความเสี่ยง และการดำเนินการเพื่อจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุม กิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่บนระดับที่สามารถยอมรับประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือ ลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน การเงิน และการ บริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

- ๑) ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง
- ๒) เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือ นโยบาย
- ๓) ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการ ปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของ ความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System) หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัย และ ควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการ ดำเนินต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยง และ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมี ระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเงิน และชื่อเสียงของ องค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจาก หน่วยงานทุกระดับทั่ว ทั้งองค์กร

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลนครเชียงใหม่
- ๒) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลนครเชียงใหม่
- ๕) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงการทุจริตที่จะเกิดขึ้น

เป้าหมาย

๑) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้เป็น เครื่องมือในการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเทศบาลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒) ผู้บริหารและปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓) สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

๔) เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

๕) ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้ง

องค์กร

๖) การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรค และอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหายประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยง และผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒) สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง

๓) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนัก ถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยง

๔) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนด กลยุทธ์การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถ ปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละ ประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ขัดกัน

ผลประโยชน์ขัดกัน หรือผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ข้าราชการ นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้น อย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และ ควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีองค์ประกอบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ดังนี้

- กำหนดเป้าหมายชัดเจน - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

- ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน การควบคุม
มีองค์ประกอบ ดังนี้ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

- ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้ การกำกับติดตามและประเมินผล
มีองค์ประกอบ ดังนี้ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุม
ภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมี ประสิทธิภาพ

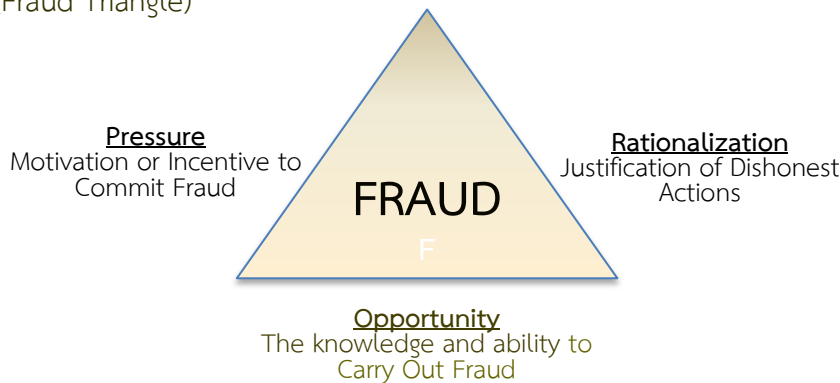
เทศบาลนครเชียงใหม่ จึงได้ศึกษาเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงของมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ในการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดย พิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต เป็นหลัก ความแตกต่างของการบริหารจัดการความเสี่ยงกับการตรวจสอบภายใน

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของ การ ใฝ่ระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre - Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ใน ลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post - Decision

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- ✦ **Corrective:** แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้ เกิดขึ้นซ้ำ
อีก
- ✦ **Detective:** เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้อง สอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- ✦ **Preventive:** ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ใน ส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำ ไปมี ความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- ✦ **Forecasting:** การพยากรณ์ประมาณการ ที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าใน เรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor) องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาล พิจารณาคัดเลือกการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ที่มีกระบวนการ และการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงทุจริต โดยแบ่งความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตจากการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตในเรื่องการให้บริการประชาชน ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์ใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ดำเนินการประชุม ระดมสมอง คณะทำงาน เพื่อคัดเลือกงานหรือกระบวนการ จากโครงการ/กิจกรรมหรือภารกิจที่ส่วนราชการได้ ดำเนินการใน งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และนำมาพิจารณาทำการประเมิน ซึ่งได้จำแนกขอบเขตของการ ประเมินความเสี่ยงการ ทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ (เน้นโครงการ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในงบลงทุน)

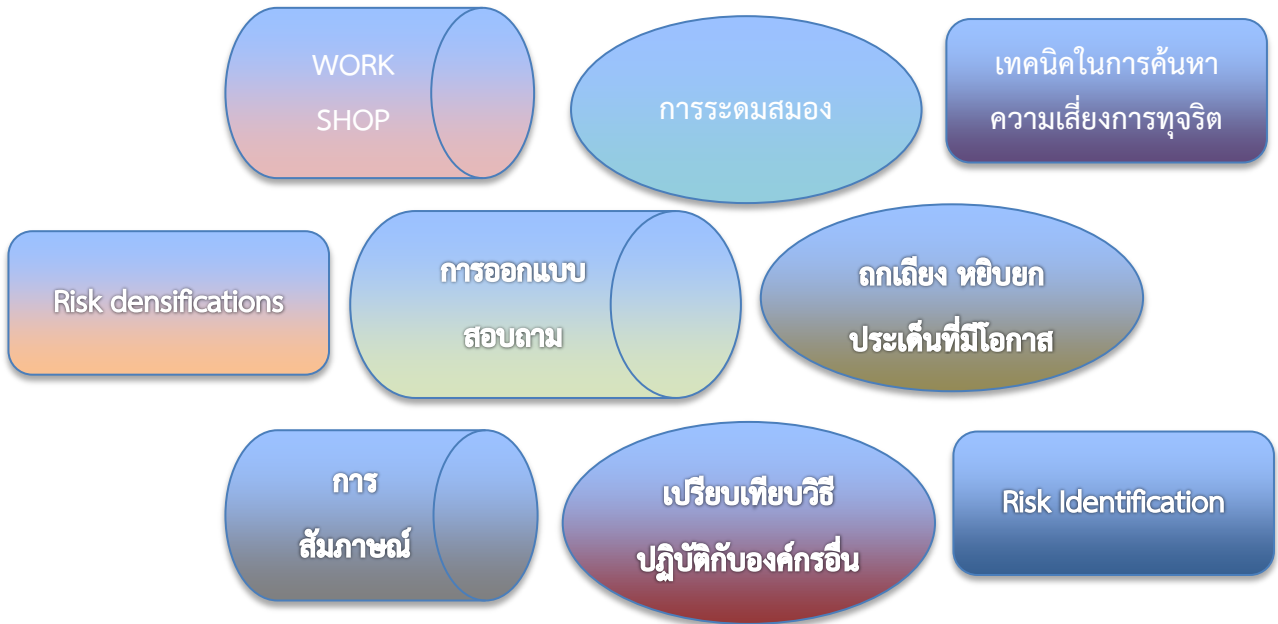
เมื่อคัดเลือกได้แล้วจึงทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการ ดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทางหลักเกณฑ์ในการ ปฏิบัติงานที่ เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เทศบาลนครเชียงใหม่ ได้นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทาง หรือ เกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการ ปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุ ความเสี่ยง อธิบาย รายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการ ประเมินต้องคำนึงถึง ความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานของเทศบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง ที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาส เสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้อง คำนึงว่า หน่วยงานจะมีมาตรการ ป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียด ดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่ง เป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน มีประวัติอยู่แล้ว คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรณี ประมวลการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไขเสมอ)

เทคนิคการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor) รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (รับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว)	Unknown Factor (คาดการณ์ว่าจะต้องเกิด)
ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตตาม พรบ. อำนาจความสะดวกฯ			
๑.	การตรวจสอบเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	✓	
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ			
๒.	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓
๓.	เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ การใช้รถยนต์ส่วนกลาง		✓
๔.	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	✓	

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (รับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว)	Unknown Factor (คาดการณ์ว่าจะอาจต้องเกิด)
๕.	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และ จงใจไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบที่ถูกต้อง		✓
ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนดำเนินโครงการยุทธศาสตร์			
๖.	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิกเงิน ราชการตาม สิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่า เช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		✓
๗.	การจัดโครงการตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลนคร เชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่อาจมี การแอบ แฝง หรือเกินความจำเป็น ทำให้การใช้ จ่ายงบประมาณ ที่ไม่คุ้มค่า ๗.๑ การฮั้วประมูล ๗.๒ กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมี ส่วนได้ ส่วนเสีย ๗.๓ โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้อง ๗.๔ การสืบราคาที่ อาจไม่มี การสืบราคาจาก ผู้ประกอบการจริง จำนวน ๓ ราย ทุกราย ๗.๕ การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์ เพื่อ ประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ องค์กรเสีย ประโยชน์ เช่น การล็อกสเปค หรือ การกำหนด คุณสมบัติที่ทำให้ต้องใช้ต้นทุนเกิน ความจำเป็น แต่ลด คุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน ๗.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามสัญญา และ TOR	✓	✓ ✓ ✓ ✓ ✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ดำเนินการนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะ ความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามสี่สัญลักษณ์ เขียว เหลือง ส้ม แดง โดย ระบุสถานะ ของความเสี่ยงในช่องสี่สัญลักษณ์

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีสัญลักษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

■ สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

■ สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบ ระมัดระวังใน

ระหว่างปฏิบัติตามปกติควบคุมดูแลได้

■ สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน

ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ ปกติ

■ สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอก คนที่ไม่

รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีสัญลักษณ์)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้		✓		
๒.	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา			✓	
๓.	เจ้าหน้าที่ของราชการละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ การใช้รถยนต์ ส่วนกลาง			✓	
๔.	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน			✓	
๕.	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง			✓	
๖.	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก			✓	
๗.	การจัดโครงการตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่อาจมีการแอบแฝง หรือเกินความจำเป็น ทำให้ การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า เช่น ๗.๑ การฮั้วประมูล ๗.๒ กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย ๗.๓ โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้อง ๗.๔ การสืบราคาที่อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง จำนวน ๓ ราย ทุกราย ๗.๕ การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อ ตนเอง และพวกพ้อง แต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การล็อกสเปค หรือการกำหนดคุณลักษณะที่ทำให้ต้องซื้อต้นทุนเกินความจำเป็น แต่ลด คุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน ๗.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามสัญญา และ TOR		✓ ✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลนครเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้นให้ เกิดการทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์	
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๑	-	การรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	มีการรับสินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	ผู้บังคับบัญชาขาดการกำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด	กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด					สูง			กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการขอรับสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการรับสินบนของเจ้าหน้าที่
๒	-	การตรวจรับงานที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	เจ้าหน้าที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	ผู้บังคับบัญชาขาดการกำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง	-แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างจากหน่วยงานอื่นหรือกลุ่มงานอื่นๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง -กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง					สูง			-เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการพัสดุดตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง -ส่งเสริมการสร้างค่านิยมที่ปฏิบัติงานในลักษณะไม่เสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อนหรือประโยชน์ขัดกัน -เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจมาตรการแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย -ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการต่อต้านการทุจริตประพฤตินิยม	-บุคลากรภาครัฐเข้าในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่ประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย -บุคลากรภาครัฐต่อต้านการทุจริตประพฤตินิยมยิ่งขึ้น

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้นให้ เกิดการทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์	
						ไม่มี	ต่ำ	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง			สูงสุด
๓	-	การปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายของเจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ ชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	ผู้บังคับบัญชาขาดการตรวจสอบ กำกับ ดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด	เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติ ค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต					✓			เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต	บุคลากรภาครัฐมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมในปฏิบัติงานอย่างสุจริตมากยิ่งขึ้น
๔	-	การจัดทำโครงการตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี ๒๕๖๔	-การจัดโครงการตามยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่อาจมีการแอบแฝงหรือที่เกินความจำเป็นทำให้ใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส -มีการตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการอันเป็นเท็จ	-ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนรับทราบโดยทั่วกัน -ไม่มีการพิจารณาแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนและจัดอันดับความจำเป็น เร่งด่วน -ไม่มีการควบคุม กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางแก้ปัญหาการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน	-					✓			-	-
๕	-	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ	มีการเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	-ไม่มีการชี้แจงและแจ้งเวียนความเข้าใจในระเบียบและการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ -ไม่มีการสร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี	-					✓			-	-

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยงเทศบาลนครเชียงใหม่
ชื่อผู้รายงาน.....

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เทศบาลนครเชียงใหม่ ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการ ประเมิน การควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพ การจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๓ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑.	มีการรับสินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/ การ เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การ เอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	พอใช้		ปานกลาง	
๒.	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลง เอกสารการเบิกจ่าย เช่นปลอม ลายมือ ชื่อ แก๊ซไปสำคัญรับเงิน	พอใช้		ปานกลาง	
๓.	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจ รับ พัสดุ มีการรับเงิน หรือ ผลประโยชน์ จากผู้รับจ้าง และจงใจ ไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่ถูกต้อง	พอใช้		ปานกลาง	
๔.	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และ เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	พอใช้		ปานกลาง	
๕.	การจัดโครงการตามแผนพัฒนา เทศบาลที่อาจมีการแอบแฝงหรือที่ เกิน ความจำเป็น ทำให้การใช้จ่าย งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ		

- ส่วนที่ ๔

๕. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

จากการดำเนินการกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตผลประโยชน์ขัดกันเพื่อดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและการจัดทำรายงานการเฝ้าระวังและระบบบริหารความเสี่ยง จาก ๕ รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต เทศบาลนครเชียงใหม่ จึงได้นำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังตารางที่ ๔ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

เทศบาลนครเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการเกิดทุจริตที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	แนวทาง/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน	แผนงาน/กิจกรรมการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑.	การรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	- มีการรับสินบนของขวัญ/การเลี้ยงรับรองซึ่งจะนำไปให้การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	- กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเรื่องการขอรับสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด - กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด	๑.ดำเนินการทางวินัยกับผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัด	๑.บุคลากรมีวินัยมากยิ่งขึ้น ๒.บุคลากรมีจิต
				๒.ปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรมคุณธรรมให้กับบุคลากรทุกระดับชั้น	สำนึกด้านจริยธรรมคุณธรรมมากยิ่งขึ้น ๓.บุคลากรภาครัฐมีความรู้ความเข้าใจ
				๓.เสริมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจและสร้างทัศนคติในการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ดี	และตระหนักในการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐมากขึ้น
๒.	การตรวจรับงานที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	- เจ้าหน้าที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	-แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างจากหน่วยงานอื่นหรือกลุ่มงานอื่นๆเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง -กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง	๔.เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการพัสดุตามระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	๔.บุคลากรภาครัฐมีความรู้ด้านการพัสดุและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น
				๕.ส่งเสริมการสร้างค่านิยมที่ปฏิบัติงานในลักษณะไม่เสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อนหรือประโยชน์ขัดกัน	๕.บุคลากรภาครัฐมีค่านิยมในลักษณะไม่เสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อนมากขึ้น

ที่	ประเด็นความเสี่ยง การเกิดทุจริตที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	แนวทาง/มาตรการ บริหารจัดการความ เสี่ยงการทุจริตและ ผลประโยชน์ทับซ้อน	แผนงาน/กิจกรรม การบริหารความเสี่ยง การทุจริตและ ผลประโยชน์ทับซ้อน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			จ้างอย่างเคร่งครัด	๖.เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจมาตรการ แนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกันการละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เอื้อ ประโยชน์แก่ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	๖.บุคลากรภาครัฐมี ความเข้าใจการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า หน้าที่ที่เอื้อประโยชน์ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มากยิ่งขึ้น
๓.	การปลอมแปลง เอกสารการเบิก จ่ายของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ	-เจ้าหน้าที่ของรัฐทำ การปลอมแปลง เอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ ชื่อ แกะไขใบสำคัญ รับเงิน	-ชี้แจงและแจ้งเวียน ให้เกิดความรู้ ความ เข้าใจและสร้างความ ตระหนักในการเป็น ข้าราชการที่ดี -ตรวจสอบ กำกับ ดูแลให้ปฏิบัติตาม ระเบียบการเบิกจ่าย การเงินและการคลัง อย่างเคร่งครัด	๘.เสริมสร้างวัฒนธรรม องค์กรให้เจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานมีทัศนคติ ค่านิยมในการปฏิบัติ งานอย่างซื่อสัตย์สุจริต	๘.บุคลากรภาครัฐมี ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับค่านิยมใน การปฏิบัติงานอย่าง ซื่อสัตย์สุจริตมาก ยิ่งขึ้น
๔.	การจัดทำโครงการ ตามยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนา เทศบาล ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๓	-การจัดโครงการตาม ยุทธศาสตร์ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๓ ที่อาจมีการแอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้ใช้จ่ายงบประ มาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส -มีการตรวจการจ้าง ไม่ตรงตามรูปแบบ ราชการโดยมีการรับ	-เปิดเผยข้อมูลข่าว สารให้สาธารณชน รับทราบโดยทั่วกัน -พิจารณาแก้ไขความ เดือดร้อนของ ประชาชนและความ จำเป็น เป็นอันดับ ความสำคัญ -ควบคุม กำกับ ดูแล การใช้จ่ายงบประมาณ และเบิกจ่ายให้เป็น		

ที่	ประเด็นความเสี่ยง การเกิดทุจริตที่ก่อให้เกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	แนวทาง/มาตรการ บริหารจัดการความ เสี่ยงการทุจริตและ ผลประโยชน์ทับซ้อน	แผนงาน/กิจกรรม การบริหารความเสี่ยง การทุจริตและ ผลประโยชน์ทับซ้อน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
		เงินหรือผลประโยชน์ จากผู้รับจ้างมีการสืบ ราคาจากผู้ประกอบการ อื่นเป็นเท็จ	ไปตามระเบียบ -ควบคุม กำกับ ดูแล ให้บุคลากรปฏิบัติ ตามแนวทางแก้ ปัญหาการทุจริตและ ผลประโยชน์ทับซ้อน -ปลูกฝังคุณธรรมให้ กับบุคลากรทุกระดับ ชั้น		
๕.	เบิกเงินราชการ ตามสิทธิเป็นเท็จ	-มีการเบิกเงินราชการ ตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่า เช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	-สร้างความตระหนัก ในการเป็นข้าราชการ ที่ดี -ชี้แจงและแจ้งเวียน ให้เกิดความเข้าใจใน ระเบียบและการละ เว้นการปฏิบัติหน้าที่ และการประพฤติ มิชอบ		

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย โครงการกิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๕ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑.	มีการรับสินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การ เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการขอรับสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด		✓	
		กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด		✓	
๒.	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่นปลอมลายมือ ชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	ชี้แจงและแจ้งเวียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี		✓	
		ตรวจสอบ กำกับ ดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด		✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๓.	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์ จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่ถูกต้อง	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุจากหน่วยงานอื่น หรือกลุ่มอื่นที่มีความรู้ความสามารถมีพฤติกรรมที่ไม่ส่อในการทุจริต (ใจซื่อ มือสะอาด) เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ กับหน่วยงานที่จัดซื้อจัดจ้าง		✓	
		กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด		✓	
๔.	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	สร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี		✓	
		ชี้แจงให้เกิดความเข้าใจในระเบียบและการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ		✓	
๕.	การจัดโครงการตามแผนพัฒนาเทศบาลที่อาจมีการแอบแฝงหรือที่เกิน ความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	ควบคุม กำกับ ดูแลการใช้จ่ายงบประมาณ และการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ	✓		
		ควบคุม กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน	✓		

๗. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

เทศบาลนครเชียงใหม่ จึงได้นำผลจากการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรม หรือ มาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริการความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑. เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม
๒. เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (สถานะสีเหลือง Yellow) ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม
๓. ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๒ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๑. (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ความถี่กิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๒. (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับ ความถี่กิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	- กำกับ ติดตาม ให้ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.พัสดุ และระเบียบราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด
มีการรับสินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจการเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	- กำกับ ติดตาม และให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนการป้องกันการทุจริต - อบรมให้ความรู้ดับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระเบียบพัสดุ และการบริหารสัญญา
เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	- ให้ผู้บังคับบัญชา กำกับ ดูแลและติดตามการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัดและเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามมาตรการและแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	- ซักซ้อม และทำความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบที่ถูกต้อง - ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

๓. (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การจัดโครงการตามแผนพัฒนาเทศบาลที่อาจมีการแอบแฝงหรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	- ผู้บริหาร กำกับ ติดตาม ใช้จ่ายงบประมาณและให้รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ - ดำเนินการกิจกรรมทุกครั้งต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เทศบาลนครเชียงใหม่ ได้จัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตาม ขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง มาก เพื่อเป็น เครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ดังนี้ ตารางที่ ๗ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑.	การจัดโครงการตามแผนพัฒนาเทศบาลที่อาจมีการแอบแฝงหรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	มีการรับสินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	-
๒.	-	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	-
๓.	-	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แกะไขใบสำคัญรับเงิน	-
๔.	-	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	-

ส่วนที่ ๕

๙. การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การจัดการความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตผลประโยชน์

ขัดกัน

เทศบาลนครเชียงใหม่ ได้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตามลำดับความรุนแรง (กรณีหน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบค่าความเสี่ยงอยู่ใน ระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเป็นในเชิงเฝ้าระวัง หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่ยากก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เพิ่มเติม) จึงสามารถสรุป เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตผลประโยชน์ขัดกัน เพื่อดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามรูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตและก่อให้เกิด ผลประโยชน์ขัดกัน ในกระบวนการประเมินความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการ ปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ ขัดกันหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็น สำคัญอันเกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุ ทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ “เป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความ รับผิดชอบไม่เพียงพอ
๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือ ศรัทธา ในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการคาดการณ์ค่านึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและ การยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ดำเนินการประเมิน ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการปฏิบัติ ราชการโดยใช้รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตเป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่ อาจเกิดผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดย มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน มาตรฐานที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ขัดกัน ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๘ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน เทศบาลนครเชียงใหม่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ผลประโยชน์ขัดกัน
๑.	มีการรับสินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับข้อบังคับ เรื่องการขอรับสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด คู่สัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการขอรับสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด - กำกับ ดูแล ให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด
๒.	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่นปลอมลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจงและแจ้งเวียน ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี - ตรวจสอบ กำกับ ดูแล ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด
๓.	การตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามรูปแบบราชการ โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างจากหน่วยงานอื่นหรือกลุ่มงานอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง - กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด
๔.	การจัดโครงการตามยุทธศาสตร์ ประจำปี ๒๕๖๔ ที่อาจมีการแอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็นทำให้ใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่าโปร่งใส	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนรับทราบโดย - พิจารณาแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนและความจำเป็นเป็นอันดับแรก และให้สำคัญในการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่า - ควบคุม กำกับ ดูแลการใช้จ่ายงบประมาณและการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ - ควบคุม กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางมาตรการและแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้บุคลากรทุกระดับชั้น
๕.	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จเช่นค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะค่าที่พัก	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี - ชี้แจง และแจ้งเวียนให้เกิดความเข้าใจในระเบียบและการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ

การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

เทศบาลนครเชียงใหม่ ได้จัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ ตามตารางที่ ๙ ดังนี้

**ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
เทศบาลนครเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

หัวข้อ	รายละเอียด
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๑. การรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒. การรับการตรวจสอบเอกสารที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓. การปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๔. การจัดทำโครงการตามยุทธศาสตร์ ที่อาจก่อให้เกิดความไม่คุ้มค่าโปร่งใส ๕. การเบิกเงินราชการตามลิขสิทธิ์อันเป็นเท็จ โอกาส/ความเสี่ยง
โอกาส/ความเสี่ยง	๑. มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรองรับ ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้คู่กับสัญญา ๒. มีการรับการตรวจสอบเอกสารที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อรับเงินหรือผลประโยชน์ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓. เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น การปลอม ลายมือ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน ๔. การจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาที่อาจก่อให้เกิดความไม่คุ้มค่าโปร่งใส ๕. มีการเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☒ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ).....
แผนงาน/กิจกรรมการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน	๑. ปฏิบัติงานด้านจรรยาบรรณ คุณธรรม ให้บุคลากรทุกระดับชั้น ๒. เสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี ๓. เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการพัสดุตามระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๔. ส่งเสริมการสร้างค่านิยมที่ไม่ปฏิบัติงานในลักษณะเสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อน ๕. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ มาตรการ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๖. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการต่อต้านการทุจริตประพตติมิชอบ

การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/ มาตรการ	งบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑. การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมือง ฝ่ายสภาท้องถิ่นและฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑.๑.๑ โครงการอบรมให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตเพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริตแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓๕,๐๐๐	กลุ่มงานนิติการ กองวิชาการและแผนงาน
		๑.๑.๒ กิจกรรมให้ความรู้เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ไม่ใช้งบประมาณ	กลุ่มงานนิติการ กองวิชาการและแผนงาน
		๑.๑.๓ มาตรการ “จัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	ไม่ใช้งบประมาณ	กลุ่มงานนิติการ กองวิชาการและแผนงาน
	๑.๓ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่เด็กและเยาวชน	๑.๓.๑ ป้องกันการทุจริตปลูกจิตสำนึกในสถานศึกษา	๑๒๑,๐๐๐	โรงเรียนสังกัดเทศบาลฯ ทั้ง ๑๑ แห่ง สำนักการศึกษา
๒. การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต	๒.๑ แสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหาร	๒.๑.๑ กิจกรรมประกาศเจตจำนงต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่	ไม่ใช้งบประมาณ	กลุ่มงานนิติการ กองวิชาการและแผนงาน
	๒.๒ มาตรการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	๒.๒.๑ กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาความดีความชอบ/เลื่อนขั้นเงินเดือน	ไม่ใช้งบประมาณ	ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาลฯ
		๒.๒.๓ กิจกรรมควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	ไม่ใช้งบประมาณ	งานจัดทำงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/ มาตรการ	งบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒.๕ มาตรการจัดการในกรณีได้ทราบหรือรับแจ้งหรือตรวจสอบพบการทุจริต	๒.๒.๔ การจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ	ไม่ใช้ งบประมาณ	ฝ่ายการเงินและบัญชี สำนักการคลัง
		๒.๒.๕ การจัดทำแผนพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้าง	ไม่ใช้ งบประมาณ	ฝ่ายพัสดุและทรัพย์สิน สำนักการคลัง
		๒.๒.๖ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ไม่ใช้ งบประมาณ	ฝ่ายพัสดุและทรัพย์สิน สำนักการคลัง
		๒.๕.๑ กิจกรรมให้ความร่วมมือกับมือหน่วยตรวจสอบที่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อการตรวจสอบควบคุม ดูแลการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครเชียงใหม่	ไม่ใช้ งบประมาณ	ทุกหน่วยงาน
		๒.๕.๒ มาตรการจัดการในกรณีได้ทราบหรือรับแจ้งหรือตรวจสอบพบการทุจริต	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดเทศบาล
๓. การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	๓.๒ การรับฟังความคิดเห็นการรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน	๓.๒.๑ จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมเทศบาลนครเชียงใหม่	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดเทศบาล
		๓.๒.๒ การดำเนินงานศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์เทศบาล การกำหนดขั้นตอน/กระบวนการเรื่องร้องเรียน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดเทศบาล
		๓.๒.๓ กิจกรรมรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์รับทราบ	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัดเทศบาล